
Koprzywnica, st. 111, gm. loco, woj. świętokrzyskie, AZP 91-72/318

Informator Archeologiczny : badania 32, 173-174

1998

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Materiały zabytkowe przechowywane są w Instytucie Archeologii i Etnologii UMK w Toruniu. Badania powinny być kontynuowane.

Klonówka, st. 7, gm. Starogard Gdański, woj. gdańskie, AZP 19-44/6 - patrz: młodszy okres przedrzymski – okres wpływów rzymskich

KŁECKO, st. 14, 20, 24, 25, 27, 3, gm. *loco*, woj. poznańskie, AZP 48-32/79, 6, 82, 83, 5,78

- osada wczesnośredniowieczna
- miasto i dwory z późnego średniowiecza i nowożytności

Badania wykopaliskowe, przeprowadzone przez mgr. Czesława Strzyżewskiego. Finansowane przez Urząd Gminy Kłecko. Pierwszy sezon badań.

Podczas nadzoru budowy kolektora kanalizacyjnego w północnej części Kłecka zlustrowano 2,094 km wykopów, w większości których były widoczne warstwy kulturowe. Odkryto również 19 obiektów, które fragmentarycznie wyeksplorowano.

W północno-zachodniej partii tego terenu, bezpośrednio na południe od Małej Welny, za którą jest grodzisko wczesnośredniowieczne, występuje warstwa osadnicza z ceramiką z X/XI w. Odslonięte tam spąg chaty z dużą ilością odpadów produkcyjnych drewna (st.14). Podobnie datowane ułamki naczyń znaleziono na wschód od tego miejsca między brzegiem Jeziora Kłęckiego a ul. Majdany (st. 20). W wykopie przy tej ulicy przecięto jamę (chatę?) z XI w. oraz 4 jamy (1 chatę?) późnośredniowieczne i nowożytną. Stwierdzono, że droga była od wieków utwardzana faszyną oraz brukami kamiennymi ułożonymi na różnych poziomach. Na skraju stoku północno-wschodniego wzgórza z miastem lokacyjnym odkryto (bezpośrednio przy obecnym budynku probostwa) zawalisko budowli z piwniczkami oraz jamę z ceramiką z połowy XIII w., jak również materiał (w tym cegły) z XV-XVII w. Po zachodniej stronie posesji z kościołem parafialnym przy ul. Kościelnej natrafiono na rumowisko budowli z piwnicą z XVI w. Nieco dalej od niej przy ul. Kościuszki i Kościelnej oraz przy narożniku Rynku (obecnie Placu Powstańców Wielkopolskich) wystąpiły belki i kłody ułożone poziomo i pionowo, a także fragment podłogi drewnianej. W dolnych warstwach znajdowały się duże ilości odpadów skóry i drewna oraz faszyna i bruki kamienne dawnych ulic. Ich obecny poziom jest 2 - 2,5 m powyżej humusu pierwotnego. W wykopie założonym od Rynku wzdłuż ogrodzenia kościelnego były resztki szkieletów ludzkich z cmentarza parafialnego oraz ceramika i kawałki cegieł gotyckich. Na dalszym odcinku ul. Kościelnej odsłonięto różne poziomy bruków kamiennych i faszyny, jak również ślady po dwóch budynkach z XV i XVI w.

Po zachodniej stronie Rynku, na zboczu wschodnim Jeziora Wilkowyjskiego - w jego partii północnej, występuje warstwa wczesnośredniowieczna. Odkryto tutaj także jamę oraz zawalisko budowli z piwnicą (st. 25). Znaleziono tam przedmioty żelazne, odpady i zużle z warsztatu kowalskiego. Na południe od nich były resztki obiektu lub warstwy kulturowej. Natomiast w ogrodzie narożnikowej posesji Rynku (st. 3) przecięto piwnice dwóch dworów z XV/XVI w. i z XVI - XVII w. W starszym obiekcie prócz ceramiki były ułamki kafla płytowych, w tym część kafla z herbem Ogończyk, a w rumowisku młodszy wystąpiły fragmenty kafla miskowych i płytowych.

Oprócz ceramiki i kafla znaleziono w Kłecku części dachówek, płytki posadzkowej, kawałki szkła oraz misy, podstawki i pałki z drewna, jak również noże, klucz, kabłąk, sztabę, zawiasy i gwoździe żelazne, głównie z XV-XVII w., przy nikłych śladach osadnictwa z XVIII w.

Materiały źródłowe zostały przekazane do Muzeum Początków Państwa Polskiego w Gnieźnie. Badania będą kontynuowane.

KOPRZYWNICA, st. 111, gm. *loco*, woj. świętokrzyskie, AZP 91-72/318

- zespół klasztorny cystersów (od poł. XII w.)

Weryfikacyjno-rozpoznawcze badania, przeprowadzone we wrześniu i październiku przez mgr. mgr. Edmunda Mitrusa i Jacka Serafinowicza (Regionalny Ośrodek Studiów i Ochrony Krajobrazu w Lublinie). Finansowane przez PSOZ. Pierwszy sezon badań. Przebadano powierzchnię 32 m².

Wykonano 3 niewielkie wykopy o charakterze sondażowym. W wykopie I, usytuowanym w miejscu rozebranej kaplicy południowej, przebadano nieznaną wcześniej kryptę z pochówkami opatów: Hieronima Ossolińskiego (z 1626 r.) i jego dwóch następców. W pozostałych wykopach odsłonięto nawarstwienia kulturowe od średniowiecza po czasy współczesne, w tym późnoromańskie i gotyckie poziomy użytkowe wirydarza.

Badania będą kontynuowane.

Kornaciska, st. 2, gm. Długosiodło, woj. ostrołęckie, AZP 45-71/7 - patrz: młodszy okres przedrzymski – okres wpływów rzymskich

KOSOBUDY, st. 1, gm. Zwierzyniec, woj. zamojskie, AZP 90-86/1

- domniemane grodzisko wczesnośredniowieczne

Badania wykopaliskowe, przeprowadzone przez mgr. Józefa Niedźwiedzia (Usługi Archeologiczne i Geodezyjne „PROFIL” w Zamościu) miały charakter prac sondażowo-weryfikacyjnych. Finansowane były przez PSOZ. Pierwszy sezon badań. Przebadano 3,1 ara powierzchni stanowiska.

W trakcie badań wykopaliskowych nie odkryto śladów, świadczących o antropogenicznym charakterze ziemnej formy terenowej przypominającej wał obronny. Zadokumentowane nawarstwienia posiadały układ naturalnych warstw glebowych. W wykopach nie natrafiono na żadne ruchome zabytki archeologiczne ani obiekty ziemne. Wyniki tych prac nie potwierdzają istnienia tu grodziska ale także negują obecność jakiegokolwiek stałego osadnictwa pradziejowego czy też historycznego.

Dokumentacja powykonawcza z badań znajduje się w PSOZ w Zamościu.

KOWALE, st. 17, gm. Kolbudy, woj. gdańskie

- osada z okresu wczesnośredniowiecznego (2 poł. XII w. - koniec XIII w.)

Badania wykopaliskowe, przeprowadzone przez mgr. mgr. Olgierda Felczaka i Zdzisławę Ratajczyk (Muzeum Archeologiczne w Gdańsku). Finansowane przez gdańską firmę budowlaną „INVESTING S.A.” Pierwszy sezon badań.

Stanowisko położone jest w pobliżu wsi Kowale, ok. 11 km na południowy zachód od Gdańska, po obu stronach drogi prowadzącej z Gdańska-Oruni do Kolbud, tuż przed jej skrzyżowaniem z Trójmiejską Obwodnicą, na niewielkim wyniesieniu łagodnie opadającym w kierunku południowo-wschodnim do „siodła” z ciekim wodnym. Badania miały charakter ratowniczy. Gdańska firma budowlana wiosną 1998 roku rozpoczęła tu wznoszenie dużego osiedla mieszkaniowego.

Do szczegółowej eksploracji wyznaczono obszar o powierzchni 120 arów, obejmujący wschodnią połowę stanowiska, zagrożoną całkowitym zniszczeniem przez budynki mieszkalne. Założono 3 duże wykopy, w których odkryto relikty osady produkcyjnej, mocno zniszczonej intensywną eksploatacją rolną tego terenu.

Warstwa kulturowa (o średniej miąższości 10-20 cm) wystąpiła tylko w centralnej partii stanowiska, bezpośrednio pod warstwą orną w postaci lekko gliniastego piasku drobnoziarnistego barwy jasnobrązowej, z węgielkami drzewnymi. Pozyskano z niej kilkadziesiąt fragmentów naczyń glinianych.

Zarysy obiektów nieruchomych odkryto jedynie na obszarze 4 arów na poziomie spągu warstwy kulturowej. Wyróżniono wśród nich: 4 obiekty gospodarcze (jamy odpadowe i zasobową) i 1 produkcyjny (piec). Na uwagę zasługują szczególnie dwa obiekty, usytuowane przypuszczalnie w centralnej partii zniszczonej osady, tj. piec do wypału ceramiki (znaleziono w nim 142 fragmenty naczyń glinianych i fragment bursztynowego paciorka) oraz dosyć duża półziemianka, pełniąca być może funkcję magazynu (z której wydobyto 274 fragmenty naczyń glinianych, 1 żelazny nóż i fragment szklanego pierścionka).

Badania archeologiczne osady nie dostarczyły materiałów do podjęcia próby rekonstrukcji